

Wel veel kleine molens, geen nieuwe grote

Twee Groninger molens van E.A.Z. Wind tussen Warffum en Onderdendam.
FOTO Gea Meulema

LEEUWARDEN De oppositie kreeg geen millimeter ruimte van de coalitie om een ruimer provinciaal windbeleid af te dwingen. De rijen binnen de coalitie bleven gesloten.

Ton van der Laan

D66'er Romke de Jong voelde zich een figurant in een toneelstuk. Hij kreeg gisteren tijdens Provinciale Staten met geen mogelijkheid coalitiepartijen CDA, PvdA, FNP en VVD – of één van hen – in beweging om meer windmolens op land toe te staan. Nog voor het debat begon was al duidelijk dat ze niet zouden afwijken van hun standpunt.

Het college van Gedeputeerde Staten kreeg uiteindelijk alleen steun van de vier coalitiepartijen voor het vernieuwde windbeleid. Agrariërs mogen voortaan tot drie kleine windmolens op hun erf bouwen om energie voor hun eigen bedrijf op te wekken. Het gaat om molens met een ashoogte van 15 meter. Dorpsmolens mogen vergroot worden tot een tiphoogte van 100 meter. Wie een nieuwe molen van 100 meter wil bouwen, moet eerst zorgen dat er voor 100 meter aan oude molens verdwijnt. Een molen van hooguit 45 meter telt niet mee in de berekening.

Het beleid ging de 'groene oppositie' in Provinciale Staten niet ver genoeg. Onder aanvoering van D66 wilde de oppositie de coalitie dwingen tot meer windmolens op land. Nieuwe dorpsmolens, zonder dat ze ten koste zouden gaan van een ouder, bestaand exemplaar en kleine windmolens, moeten niet alleen mogen bij agrarische bedrijven, maar ook op bedrijfspercelen, vond een groot deel van de oppositie. Volgens D66, SP, ChristenUnie, GriensLinks en Partij voor de Dieren toont de coalitie – en dus het college – te weinig groene ambities. Maaïke Prins van het CDA noemde het collegeplan echter een „goeie balans tusken lânskip en klimaat”.

Het nieuwe beleid is een compromis tussen de vier coalitiepartijen en verankerd in het bestuursakkoord. „Dit punt is it fûnemint fan ús koälysje”, sprak Statenlid Sijbe Knol van de FNP. Niet meer windmolens op land, is het credo – wat de oppositie of partijen binnen de coalitie ook willen. Afspraak is afspraak.

Wiebo de Vries noemde het daarom een debat „foar jandoedel”. Hij zag dat het bestuursakkoord belangrijker was dan het voeren van een inhoudelijk debat over energietransitie. „Ik wol gjin arrogante oerheid, mar in helpende oerheid.”

Hij doelde daarmee op initiatieven uit de mienskip die nu meer moeite moeten doen om binnen het nieuwe beleid van de provincie te passen, maar ook op gemeenten die bijna allemaal aangaven extra ruimte voor windmolens te willen.

Zij krijgen nul op het rekest en moeten het doen met het provinciale beleid. „Dat is mar goed ek”, zei FNP'er Knol, die zag dat de „politieke werkelijkheid yn de gemeente soms wat oars is”. Anders gebeurt er maar wat in de gemeenten, zei hij daarmee. De insinuatie dat Knol de rol van gemeenteraden in twijfel trok, kwam hem op kritiek van collega's te staan. Hij counterde: „It is goed dat de provinsje oer it romtlike foech giet, dat de provinsje dêr oerkoepeljend wat fan fynt.”

Michiel Schrier van de SP noemde het nieuwe beleid een „kat in de zak voor de samenleving”, die volgens hem snakt naar mogelijkheden van duurzame energiebronnen, ook windmolens, maar nu beperkt wordt door een coalitieafspraken.

Het akkoord betekent dat er ook geen windmolens komen op de Waddeneilanden. Het beleid heeft daarnaast gevolgen voor bestaande dorpsmolens en initiatieven. De dorpsmolen in Burdaard wordt niet als zodanig erkend, omdat deze eigendom is van een vereniging, terwijl de opbrengsten wel ten goede komen aan het dorp, een voorwaarde om een molen tot 'dorpsmolen' te bestempelen. De provincie maakt geen uitzondering. In Hitzum komt ook geen molen met een tiphoogte van zeker 120 meter. De huidige is aan het einde van zijn levensduur, maar volgens het dorp is alleen een molen hoger dan 120 meter rendabel. De provincie wil niet verder gaan dan 100 meter. „It is in polityk-bestjoerlike ôfwaging”, sprak gedeputeerde Sietske Poepjes (CDA, energie). D66 wil in het najaar weer proberen het molenbeleid bij te sturen.
